

צוות הודעת נפגעות - מהות וייחוד

מסירת הודעת נפגעות היא מעשה של צוות, ולא פעולה של יחידים. על כן יש להתאים את מערך ההכשרה כבר מהקורס הבסיסי

סרן (מיל) ד"ר יורם גלי,
מפקד חוליית חוסן בגזרת אילת והערבה

ונציג של מחלקת המדינה יגיע בהמשך. מאמר זה סוקר את מהותו של צוות הודעת נפגעות (Casualty Notification Team) ואת ייחודו. מטרתו להדגיש את מקומו של הצוות במנגנון מסירת הודעת הנפגעות: לתת ביטוי לפרדיגמה הצוותית, ולהדגיש את מסירת ההודעה כמעשה של צוות, המטפל בכל שנדרש בהקשר לה, ולא כמעשה של יחידים.

מחוליה של מודיעי נפגעים לצוות הודעת נפגעות

צוותי הודעת נפגעות פועלים באופן מובחן מכלל העשייה של מחלקת הנפגעים בצה"ל. הם ממוקמים במרחב ייחודי בקשרי הגומלין של צבא-חברה. המעורבות של המערך בפעילות עם המגזר האזרחי מצריכה תשומת

החשיבות למסירת הודעת נפגעות על-ידי צוות בדרך מיוחדת, שלובה בהכרה ובהנחה שרגישות ודיוק בנושא זה – כואב ככל שיהא – הם מרכיבים חיוניים בחברה הישראלית, חיוניים עבור הצבא ועבור הזיקה של צבא-חברה.

חשיבות זאת נעדרת ממסגרות אחרות, למשל: במשטרה (במקרים של תאונות דרכים, התאבדויות או רצח); במערכת הרפואה (בעקבות מחלה, ניתוח או הידרדרות בכריאות); ובשירות בתי הסוהר. שם ההודעות נמסרות בדרך כלל על-ידי בעל תפקיד אחד (לעתים בליווי עובדת סוציאלית): קצין משטרה, רופא או קצין שב"ס בהתאמה. הצצה לנעשה במערכת מקבילה בצבא ארצות-הברית מתאפשרת לנו בסרט "השליח". הסרט מציג פרוטוקול לפיו קצין אחד בלבד, בשירות קבע, נכנס למסור הודעה קצרה, בעוד עמיתו ממתין לו בחוץ. לאחר מסירת ההודעה הקצין עוזב את המקום באופן מידי,

חמ"ל הנפגעים של צה"ל
ברמת גן. אין דין הודעת
נפגעות אחת כדין הודעה
אחרת. צילום: דו"ץ

מקרה נפגעות אחד, ולא הודעה על פגיעתם של רבים. אם קיים יותר ממקרה אחד של פגיעה, או לחלופין יש אנשים נוספים למסור להם את ההודעה כמו בני משפחה שנמצאים במקומות שונים בארץ – ייצא יותר מצוות אחד למסור את הודעה. לפיכך, חברי צוות הודעת נפגעות נדרשים להיות בקיאים ומיומנים בשלושה דברים: סוגי ההודעות השונים; התהליך המלא של מסירת ההודעה; המשמעות של פעולה במשימה כצוות. בצה"ל, צוות הודעת נפגעות מתאפיין בפרמטרים הבאים:

1. הצוות כולל מספר מודיעי נפגעות שנכנסים ביחד למסור את ההודעה.
2. הצוות מורכב כולו מקציני מילואים, ולא מקצינים בשירות סדיר או בשירות קבע.
3. ממוצע הגילאים של חברי הצוות גבוה מממוצע הגיל של אנשי

לב מיוחדת, רגישה ואכפתית באותם מצבי אסון. האתגרים מתרבים ומתעצמים. המרוץ של הצוות להודיע למשפחה לפני שישמעו על כך בערוצי המדיה האחרים הוא כמעט בלתי אפשרי, ובנוסף נדרש הליך בדיקה מדויקת לוודא שהמידע נכון, אמין ומדויק. אתרים שונים מאפשרים העברת מידע שעוקף צנזורה ובקורות למיניהן, ויותר מכך: רשתות חברתיות דוגמת ווטסאפ מעבירות מידע שעלול להיות שגוי. לכן, חיוני לוודא שיאפשרו לצוותים תנאים מיטביים למסור הודעה מסוג זה, וכן שיפעלו לבנות אותם ולטפחם ברמת חוסן גבוהה. במהלך השנים וכך גם בקורסי ההכשרה, ניתן לראות את המעבר לפרדיגמה לפיה כל מודיע נפגעות הוא חלק מצוות. השם "צוות הודעת נפגעות", מציין שמדובר בצוות ולא באסופה של מודיעים. בנוסף, הדבר מדגיש את העובדה כי כל הודעה היא על

מילואים.

4. כל החברים בצוות כזה התנדבו לתפקיד.
5. כל החברים בצוות עברו תהליך מיון, בדיקת התאמה והכשרה.
6. כל החברים בצוות עוברים הדרכות באופן קבוע במהלך תפקידם.
7. מסלול הקידום מתבסס על ותק, ניסיון, יכולת ומקצועיות.

מהי ההודעה

ההודעה המוכרת ביותר בציבור היא הודעה שצוות מוסר למשפחת ההרוג על מותו.

הודעה כזאת מנוסחת על-ידי המרכז שבמחלקת הנפגעים ברמת גן. יש תהליך שלם המקדים את ניסוח ההודעה, הכוללת בדרך כלל משפט אחד. התהליך המקדים נועד לוודא שהנוסח הכתוב הוא בעל תוקף, והמידע שהוא מכיל נכון לחלוטין.

חשוב להבין כי זהו כמעט הדבר היחיד שלצוות אין שיקול דעת לגביו: לצוות אין מנדט לשנות כהוא זה את הנוסח הכתוב. יש למסוד אותו כלשונו, מבלי להוסיף, לשנות או להפחית מהכתוב בו.

הודעה זו נקראת "הודעת חלל", שבה מודיעים על מות החייל. הדבר כולל מקרים בהם החייל נהרג במהלך בפעילות מבצעית, בקרב או באימוץ, בתאונת דרכים, סיבה בריאותית אישית, מעשה אובדני ואף מוות בעת חופשה.

קיימים סוגי הודעות נוספים שעבורם הצוות ייקרא למשימה:

1. הודעת פצוע: החייל נפצע ונמצא במצב שאיננו יכול לדווח בעצמו על מצבו לבני משפחתו. כשמדובר בהודעה כזו, ברוב המקרים הצוות ילווה את מקבלי ההודעה אל המקום שבו מאושפו החייל.

דיוק ההודעה, שעל ניסוחה בוצעה עבודה מקדימה ומושכלת במחלקת הנפגעים, כמו גם מהירות המסירה, מהווים שניים מתוך הפרמטרים החשובים באפקטיביות שלה

2. הודעת חולה: החייל נמצא במצב בריאותי קשה ואינו מסוגל להודיע על כך בעצמו למשפחה. הצוות המודיע ילווה את מקבלי ההודעה לבית החולים באופן מידתי.

3. הודעת נעדר או שבו: כאשר המערכת יודעת ומכריזה על החייל נעדר או שבו.

מאמר זה מתמקד בצוות המבשר על הודעת חלל. חיוני להבין כי במקרה של הודעת חלל הצוות נמצא בעמדה ספציפית, הנגזרת מהעובדה כי מדובר בהודעה סופית, שאינה משאירה למקבליה שביב תקווה שיהיה אחרת.

מטלות הצוות

במרחב ייעודו של הצוות אנו מביחנים בארבע מטלות:

1. המטלה הראשונית של הצוות, בדומה לייעודו, היא לבצע מסירה אפקטיבית של הודעת נפגעות. אפקטיביות של הודעת

נפגעות מושגת כאשר:

- א. נמען ההודעה שהוגדר על-ידי מחלקת הנפגעים קיבל את ההודעה שנועדה עבורו.
- ב. מקבל ההודעה עבר ממצב של אי-ידיעה למצב של ידיעה, ומרגע זה ואילך ניתן לבצע את כל הנדרש – להתארגן ללוויה ולתהליך האבל.
- ג. דיוק ההודעה, שעל ניסוחה בוצעה עבודה מקדימה ומושכלת במחלקת הנפגעים, כמו גם מהירות המסירה, הם שניים מתוך הפרמטרים החשובים באפקטיביות שלה: הודעה מדויקת שנמסרה בטווח זמן קצר.
2. את המטלה השנייה הצוות מוכרח לבצע מיד עם מסירת ההודעה. במקרה של הודעת חלל, יודא הצוות שמקבלי ההודעה נמצאים במצב סביר – הן מנטלית ורגשית והן תפקודית – ומוכנים לקיים את הצעדים הבאים שנדרשים במצב כזה, כמו: תיאום אדמיניסטרטיבי וחתומים על מסמכים שונים. כל היבט שהוא, בין אם מנהלי ובין אם תפעולי, דורש את הרגישות הרבה ביותר כלפי מי שזה אך קיבלו הודעה קשה ביותר. במקרים של הודעת פצוע או הודעת חולה, יפעל הצוות להעביר מוקדם ככל שניתן את קרובי המשפחה אל המקום שבו הנפגע מאושפז.
3. המטלה השלישית, במקרה של הודעת חלל שנמסרת במקום מגוריו של החלל, היא להכין בתיאום עם המשפחה את כל שנדרש לקיום הלוויה. החל בתיאום המקום ומודעת האבל, עבור בהליך עצמו וטיפול מול הגורמים השונים הרלבנטיים (צה"ל, רשות מקומית, לוגיסטיקה, הסעות, הטקס הצבאי) ועד לליווי במהלך הלוויה עצמה וחזרה לבית המשפחה.
4. המטלה הרביעית היא שלוחת המשך של המטלה השלישית, ומהותה זמינות במהלך כל זמן השבעה וכן סיוע בהכנות ובליווי המשפחה באזכרה שבתום השבעה. זאת – עד ל"העברת המקל" לקצינת הנפגעים של החיל בצד הצבאי ולנציגי המשפחות השכולות מטעם משרד הביטחון. העברת-מקל זו מצביעה גם על סיום ברור של משימת הצוות.

טיפולוגיית צוותים ואפיון הצוות

בעולם הארגוני מכירים בסוגים שונים של צוותים: צוותי עבודה, צוותי ניהול, צוותי משימה, צוותים וירטואליים, צוותי פרויקט ועוד. צוות הודעת נפגעות עומד בהגדרת העבודה של צוות: "קבוצה של שלושה אנשים ויותר, שמקיימים יחסי גומלין ביניהם כדי להשיג מטרה משותפת".

העובדה לפיה שלושה אנשים מהווים מספר מינימאלי לצוות על אף שקיימות הגדרות המציינות שני אנשים כמינימום, היא משום ששני אנשים מומינים דינמיקה של צמד. רק משלושה ומעלה מתאפשרת דינמיקה מורכבת ועשירה של קבלת החלטות ושל ביצוען. להלן מאפייני צוות הודעת נפגעות:

צוות ייעודי – ניתן לזהות צוות ייעודי כאשר ייעודו מצוין בשמו. זו גם הזהות שלו: צוות והייעוד שלשמו הוא הוקם. לדוגמה: צוות הודעת נפגעות.

צוות כזה נדרש להיות בעל ידע בשלושה תחומים:

1. תחום הייעוד
2. עבודה בצוות – ידיעה של אופן ההתנהלות המיטבי של צוות
3. חיבור שני התחומים לעיל

ייעודי, אדיהוק ומתחלף, ומלווה את הלקוח שלו מרגע מסירת ההודעה ועד לפרידה ממנו ו"העברת המקל" לגורם הרלבנטי.

קיומו של צוות הודעת נפגעות

בעיני החברים בצוות, כמו גם בעיני המערכת העוטפת, הצוות עובר שלושה מצבים המשכיים:

א. **הצוות שבראש**. מקבל תוקף מרגע ההכרזה על הצוות. חברי הצוות מתחילים את תהליך ההתמקמות המשותפת, בידעה מי נמצא איתם בצוות. פעמים רבות זה יקרה בעת המפגש לתדריך לפני הכניסה לכוננות. פורמלית, מאותו הרגע, זהו הצוות. בפועל, הם יכנסו לכוננות רק החל מהמועד שנקבע להם – בדרך-כלל די קרוב למועד התדריך.

ב. **הצוות בכוננות עצמה**. תקופה בה על כל אחד מחברי הצוות להיות בזמינות ובנגישות גבוהה – גם טלפונית וגם בטווח מרחק ממקום המפגש. זוהי תקופה של מתח קל עם "טלפון פתוח", בה בכל רגע עלול להגיע צלצול עם המסר: "יש אירוע, הגע/הגיע למקום".

ג. **הצוות בפעולה**. מרגע ההקפצה ועד לסיום המשימה. זו פעילות שבה הצוות חובר לתזווה מיידית, ומתח ההמתנה הקל יחסית מפנה מקומו למתח של המשימה עצמה.

הרכב הצוות ותפקידים

בצוות הודעת הנפגעות יש הגדרה ברורה של תפקידים. באופן כללי התפקידים נגזרים מהוותק בתפקיד, שנגזר בריזמנית ממספר השנים ביחידה וממספר הודעות הנפגעות בהם השתתף אותו חבר צוות.

בשנים האחרונות, במקביל לממצאי מחקרים שמצביעים באופן ברור על תרומת נשים לתפקוד הצוות, יש עלייה בשילוב נשים בצוות הודעת נפגעות

בעלי התפקידים בצוות מזהים לפי מספרים:

מודיע נפגעות מספר אחת הוא המודיע הבכיר, לרוב לאחר קורס בכיר של מודיעי נפגעות. מדובר במודיע שכבר התנסה במסירת הודעות, כאשר היה במעמד של מספר שתיים ושל מספר שלוש. מספר אחת מתפקד בהגדרה כמפקד הצוות – הסמכות המובילה מטעם ראש הזירה. כאשר נדרשת קבלת החלטה במקום עצמו – הוא יהיה גורם הסמכות. מספר אחת הוא גם זה שדופק על הדלת וזה שמוסר, או מקריא, את הנוסח שנקבע בהודעה.

מודיע נפגעות מספר שתיים הוא מודיע ותיק ומנוסה, שהשתתף בהודעות כמודיע מספר שתיים או כמודיע מספר שלוש. הוא משמש גם כסגן של מפקד הצוות וכממלא את מקומו.

בין השאר, הוא שומר על תיאום הפעולות בעקבות ההודעה שנמסרה ועל ההתנהלות במקום המסירה. אומנם המסירה ברובה מתקיימת בבית המשפחה, אך פעמים רבות מקבלי ההודעה עשויים להיות

תרגיל "שאגת האריה" שבחן את יכולות מערך הנפגעים בשרשרת הטיפול בפצועים ובחללים. במהלך קיום "שיחה לאחר אירוע", ציינו חברי הצוות כי הגורם המוביל שאפשר להם לתפקד במיטבם היה הצוות עצמו. צילום: דו"ץ

צוות אדיהוק – במובחן ובשונה מכל צוות אחר, צוות זה קם לצורך משימה מוגדרת. המשימה היא הציר המרכזי בו, ואנשי הצוות נבחרים אליו בהתאם לעמידה בתנאים רלבנטיים.

משך זמן קיומו של צוות כזה מוגבל. בשלב ידוע מראש או לפי תנאים מוגדרים, הוא מסיים את פעילותו וחבריו מפסיקים לפעול בצוות.

קיימים כמה סוגים של צוותי אדיהוק: צוות משימה, צוות פרויקט, צוות פתרון-בעיה. בצוות אדיהוק, יש לצוות הודעת הנפגעות מאפיין נוסף, שזוכה לתיאור: "צוות מתחלף" – כזה שחבריו אינם קבועים בצוות משותף.

ככל פעם שצוות כזה מתחיל פעילות – הוא ימצא צוות שונה של החברים שבו.

גם כאשר יסיים את תפקידו, יידע כל חבר שבמשימה הבאה סביר שיפגוש חברים אחרים.

בעולם הצוותים, יש שתי חלוקות משנה ידועות לצוות המתחלף:

1. צוות מתחלף שמתפקד מתחילת המשימה ועד לסיומה. צוות כזה מלווה את הלקוח שלו מרגע שהחל השירות והקשר עימו ועד לסיומו. דוגמה לכך אנו מוצאים בצוות אוויר בחברות התעופה השונות: הצוות מורכב מבעלי תפקידים שונים כמו כלכל, דייל ראשי ודיילים נוספים. צוות זה מתחיל לפעול עם קריאתו לטיסה, ומסיים את תפקידו בהגעת המטוס ולקוחותיו ליעדם. בטיסה הבאה יהיה צוות עם הרכב אחר שמאייש את התפקידים שבו.

2. צוות מתחלף שמלווה את הלקוח שלו בחלק מתהליך השירות שניתן לו. דוגמה לכך הוא צוות רפואי שעובד במשמרת בבית החולים. במשמרת הבאה יפגוש החולה צוות אחר. פעמים רבות המשמרות עצמן אינן קבועות ולכן לא מדובר בצוות קבוע שמועדי שונים. צוות הודעת נפגעות מאופיין לפיכך, בצוות

באתר נופש או במקום עבודתם.

בחלוקה הפנימית בצוות, מודיע מספר שתיים לוקח על עצמו את ארגון תיק ההודעה – השלמת הטפסים ומרכיבי הלוגיסטיקה. תפקידו גם לעמוד בקשר עם מנהל האירוע במשרד, שמחבר בין הצוות לבין מחלקת הנפגעים.

מודיע נפגעות מספר שלוש הוא מודיע עם הוותק והניסיון הקצרים ביותר.

תפקידו בראש ובראשונה לאתר בדיוק וברמת ביטחון מרבית את מקום המסירה, תוך שהוא מוודא שההודעה תימסר לאדם הנכון. פעולות האיתור והזיהוי מבוצעות עם ביגוד אזרחי.

משאותרו המקום והמיועדים לקבלת ההודעה, וברור מעל לכל ספק שהצוות נמצא במקום הנכון – ילבש מודיע מספר שלוש את מדוי ויצטרף לחבריו לצוות, בעת הכניסה למקום היעד.

מודיע מספר שלוש, כמו עמיתיו, נוכח, תומך וזמין להתפתחויות שונות בעקבות מסירת ההודעה, כדי לסייע לצוות למלא את משימתו.

זהו ההרכב הבסיסי של צוות הודעת הנפגעות. בעלי תפקידים נוספים מצטרפים לצוות, לפי הצורך: מזכיר הישוב, מרכז המשק, רופא או

כל חברי הצוות הם קצינים. בין אם היו קצינים במסגרת השירות הצבאי, ובין אם קיבלו את דרגת הקצונה בעקבות קורס מודיעי נפגעות. לתפקיד הקצונה משמעות בייצוג הצבא עבור מקבלי ההודעה והסוכבים אותם.

חברי הצוות מתנדבים. כל חבר בצוות חדר להתנדב לתפקיד, ואף חותם על כתב התנדבות. זהו מעמד מיוחד שמאפשר לכל חבר צוות לבחור מחדש את התנדבותו לתפקיד, ומדגיש כי פיקוד על מתנדבים הוא פיקוד מאיכות שונה.

חברי הצוות עברו מיון והכשרה. מסלול הקליטה שכל אחד עובר עד לתפקודו בצוות מאפשר לו לוותר על ההתנדבות בכל נקודת זמן. עוצמתו של הצוות לתפקד ולעבור פעילות בשלום נובעת גם מהחופש לבחור.

המגדר. בשנים האחרונות, במקביל למצאי מחקרים שמצביעים באופן ברור על תרומת נשים לתפקוד הצוות, יש עלייה בשילוב נשים בצוות הודעת נפגעות. לצד האיכות התפקודית של הצוות עצמו, יש מצבים שונים בהם נוכחות אישה בצוות מאפשרת הרחבת טווח הסיוע של הצוות למקבלי ההודעה – למשל טיפול בילדים אם הדבר נדרש, ויחס אישי קרוב לנשים שמקבלות את ההודעה.

פעילות הצוות עד לאחר מסירת ההודעה

התגובה הראשונית לקבלת ההודעה עוד בטרם תחזור הכרת האוברן אצל מקבליה ובטרם יחל תהליך האבל והשכול, הוא ביטוי ראשוני של טראומה, של הרס ושל פירוק. בכך, הצוות מסתכן באפשרות של פגיעה מטראומטיזציה משנית, לעיתים גם בפגיעה פיזית (ממקבלי ההודעה). הניסיון המצטבר ותהליכי הפקת הלקחים ברמות השונות מאפשרים לומר בבירור, כי אין דין הודעת נפגעות אחת כדין הודעה אחרת.

אבני הדרך של פעילות הצוות

1. אירוע מתרחש.
2. המידע מגיע למחלקת הנפגעים.
3. הצוות הרלבנטי מוזעק כדי להבטיח מהירות הגעה מרבית.
4. עם וידוא המידע, ההתרחשות ושם הנפגע, מועבר הנוסח הרלבנטי למנהל האירוע בשטח, שמקשר בין הצוות לבין מחלקת הנפגעים שברמת גן.
5. הצוות מתארגן ומקבל את המידע המעודכן.
6. הצוות יוצא לדרך, לאתר את המקום ואת מקבלי ההודעה ולבצע את מסירת ההודעה.
7. בעיתוי מתאים, הצוות מקיים "שיחה לאחרי אירוע" עם הפסיכולוג מחוליית החוסן.
8. בסוף התהליך מתקיים גם סיכום להפקת לקחים ולשמירה על חוסנו של מודיע הנפגעות.

בניית החוסן של צוות הודעת הנפגעות וטיפוח

המגדר הראשוני של החוליה הפסיכולוגית של צוות הודעת הנפגעות, הוא להבטיח ככל שניתן את השלמות הנפשית של חברי הצוותים. הפעילות המובילה היא החובה לכל צוות להשתתף ב"שיחה לאחרי אירוע". בעבר, המטרה הייתה להפחית ככל שניתן את הסכנה לפגיעה של טראומה משנית – האפשרות של פגיעה טראומטית כתוצאה מהחשיפה לתגובה הטראומטית של מקבלי ההודעה. הסכנה

בצוות הודעת הנפגעות יש הגדרה ברורה של תפקידים נגזרים מהוותק בתפקיד, וממספר הודעות הנפגעות בהם השתתף אותו חבר צוות

פראמדיק (כבעל תפקיד מקצועי נלווה), קצין הביטחון ביישוב (במקרה של כפר, קיבוץ או מושב) שיכול לסייע באיתור המשפחה, ובתכנון המשך הטיפול במקבלי ההודעה ובקהילת הישוב עצמו. כמו כן, ברקע יהיה גם נהג המוניתי, שמסיע את הצוות ומקיים כל נסיעת המשך במידת הצורך. לפיכך, הצוות פועל תמיד במעטפת של בעלי תפקידים נוספים.

אפיון חברי הצוות

לאחר שנעשתה סקירה קצרה של מאפייני החברים בצוות הודעת נפגעות, להלן המאפיינים בצורה מפורטת וסדורה. חלקם תיאוריים וחלקם מהווה את התנאים לקבלה ולשירות בצוות:

חבר הצוות הוא איש מילואים. לא מדובר בשירות במסגרת תפקיד חובה או קבע, להוציא סגל הפיקוד ממחלקת הנפגעים.

חבר הצוות מבוגר יחסית. לצד היבט הנראות והייצוג של אנשים מבוגרים, אנשים בגיל מבוגר מביאים עמם בגרות ובשלות נפשית לתפקד בצוות כזה. פעמים רבות יהיה חבר הצוות נשוי והורה לילדים ולעיתים גם הורה לילדים שמשרתים בצבא. עובדה זאת מסייעת ביכולת להבין מצבים ולהיות רגישים למקבלי ההודעה.

חבר הצוות מייצג את הצוות ולא רק את עצמו. עובדה זאת קובעת את המכנה ואת ההכרה בצורך ובנכונות לעבוד ביחד, כולל פעילות לתמיכה הדדית בין חברי הצוות.

איש את רעהו וציינו כיצד כל אחד עזר וסייע לתפקוד הנכון והראוי. המפגש היה מבנה לעיבוד של החוויה המשותפת. המסקנה האופרטיבית וההמלצה היישומית היא להבנות את אותה שיחה צוותית שלאחר אירוע, כך שיהיה מקום לחברי הצוות לשוחח ביניהם, בנוכחות מאפשרת של איש מקצוע.

המלצות וסיכום

מאמר זה מבליט בין השאר, את חשיבותו של הצוות וחיוניותו למשימה. אם ההודעה נעשית באופן בלתי אמצעי, מדוע להודיע באמצעות צוות ולא באמצעות שליח ייעודי? מה הדבר שמצדיק לשלוח שלושה אנשים (לפחות) למשימה במקום אחד? מה בעצם הערך המוסף של צוות?

- ⊕ **ההיבט הראשון הוא שאם "טובים השניים מן האחד", קל וחומר כשיש שלושה במקום שניים, לתמוך ולהשלים האחד את רעהו. בייחוד כאשר כל אחד יודע ומכוון לאותה מטרה ולאיתו תוצר.**
- ⊕ **צוות מכיל טווח רחב יותר של מיומנויות, ניסיון מצטבר, ידע מגוון ושלל יכולות ויכול להתמודד עם יותר מצבים מתפתחים.**

המפגשים ב"שיחה לאחר אירוע" מטרתם לראות כיצד ניתן לקיים פעילות שתמנף, תחזק ותפתח את החוסן של הצוות לקראת ההודעה שתהיה להם בעתיד

- ⊕ **צוות יכול לתמוך איש ברעהו ולהעניק את חוויית השותפות וההוויה המשותפת.**
- ⊕ **הצוות מעלה משמעותית את הישגות האנשים לאורך זמן בעיסוק ובארגון.**

שלושה דברים חייבים להמשיך ולהרהר:

הראשון שבהם הוא להסיר מעט את הערפל מפעילות צוותים אלה. לצד החיוניות של הצניעות והאינטימיות שיש בפעילות זאת, חשוב להקטין את הרתיעה ממפגש עם משהו לא מוכר, שרק מגביר את החשש וההתרחקות ומקטין את מרחב החוסן.

השני הוא חיזוק ההכרה בכך שמדובר בפעילות צוותית, שבה הצוות הוא הגורם המוביל והחשוב, גם להשגת התוצאה המיטבית וגם לשמירה עצמית של העוסקים בפעילות זו לאורך זמן. הצוות מאורגן לפעולה טוב יותר מאשר גורם יחיד, בעל יכולת גדולה יותר להתמודד עם כמה דברים במקביל ובעל יתרון בטיפוח ובשמירה על החוסן הרגשי הפנימי של הצוות, שמאפשר גם את החוסן של החברה הישראלית, של הצבא ושל הזיקה ביניהם.

השלישי הוא שיש להתאים את מערך ההכשרה כבר מהקורס הבסיסי, כך שיכין את מודיע הנפגעות ה"צעיר" (מודיע מספר שלוש) גם בהקשר היותו חבר בצוות.

זהו צוות – צוות הודעת נפגעות.

העזרות למאמר הזה מתפרסמות באתר הוצאת מערכות.

דחוף!!! תתפללו על
 שפצע
 אנושות ונלחמים על חייו. תעבירו
 לפחות לחמישה אנשים, לא
 לשבור!!!
 "כל המתפלל על חברו נענה
 תחילה"

הודעת SMS בלתי אחריות. המרוץ של הצוות להודיע למשפחה לפני שישמעו על כך בערוצי המדיה האחרים הוא כמעט בלתי אפשרי

קיימת גם אם אין תגובה טראומטית מוחצנת של מקבלי ההודעה. המפגשים כיום ב"שיחה לאחר אירוע" מטרתם לא רק להפחית את הפגיעה האפשרית, אלא לראות בנוסף כיצד ניתן לקיים פעילות שתמנף, תחזק ותפתח את החוסן של הצוות לקראת ההודעה שתהיה להם בעתיד.

שיחה לאחר אירוע מתקיימת עם חברי צוות הודעת הנפגעות, ובהקפדה על כך שכל חברי הצוות יהיו נוכחים בה. זו שיחה צוותית, ועל כן ההמלצה היא להקפיד על קיומה במסגרת הצוותית. הצוות כולו מחזיק, באמצעות חבריו, את החוויה כולה. בתמציתה, השיחה בנויה על שלושה סבבים, שבהם חברי הצוות משתפים את התייחסותם לשאלות הבאות, בסדר הנוח להם:

1. "תאר את ההתרחסות של מה שקרה במהלך האירוע? או "איפה תפסה אותך הקריאה להגיע למקום המפגש?". ההזמנה היא לאפשר דיווח מתבונן על מה שקרה, מבלי לכוון דווקא לרגשות מיוחדים.
2. "שתף במחשבות ובתחושות שעברו לך בצמתים השונים. איך הרגשת במהלך כל מה שקרה?". במידה שאלה לא באו לידי ביטוי בסבב הראשון, ובמידה שיש רצון וצורך להוסיף, יש לאפשר גם ביטוי ל-"מה חשבת על מה שקרה שם?" ו"איך הרגשת עם זה?".
3. "מהם הדברים שסייעו לך לתפקד בהצלחה?". הנחת היסוד בשאלה היא של הצלחה, כשעל בסיס ראייה זאת ניתן לגלות משאבים, כוחות ויכולות.

ככנס הבידלואומי: "אוברן, שכול וחוסן נפשי בחברה הישראלית ובעולם", שהתקיים בינואר 2016, הוצגו ממצאים המבוססים על השיחות שהתקיימו עם צוותי הודעת נפגעות, לאחר מסירת ההודעה. ביניהם בלטו שני ממצאים במיוחד:

- ⊕ **במהלך קיום "שיחה לאחר אירוע", ציינו חברי הצוותים כי הגורם המוביל שאפשר להם לתפקד במיטבם היה הצוות עצמו. לדבריהם, הם קיבלו את המשאבים הרגשיים והתפעוליים לקיום המשימה ברמה גבוהה מן הצוות, שפעל יחד לכל אורך המשימה, ומכל אחד מחבריו בנפרד.**
- ⊕ **חברי הצוות ניצלו את המרחב שנמצא לכאורה מחוץ לפרוטוקול עלימנת לשוחח על החוויה שעברו, לא רק מול הפסיכולוג אלא גם ביניהם. בשיחה בין חברי הצוות העירו החברים כי שיתפו**

